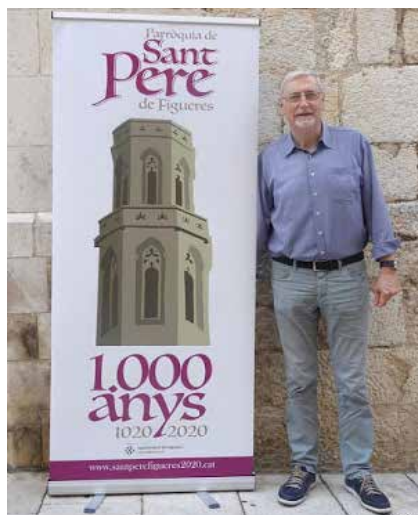

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Sant Pere, mil anys | Bernat I de Besalú, el cèlebre comte hiperactiu Bernat Tallaferro, en va protagonitzar de tots colors, des de participar en el saqueig de Còrdova fins a morir ofegat al Roine. Poc abans del seu decés, el 13 d'octubre de 1020, el malson dels sarraïns atorgà testament. En aquesta relació de voluntats va expressar la donació d'un alou que era dins la «parrochia Sancti Petri de Figarias». És a dir, que el figuerenc temple de Sant Pere (no pas el d'avui, és clar: un de més modest) ja existia fa mil anys, la qual cosa palesa que la comunitat (la parròquia) encara és més reculada. Per això el Palau del Vent celebra el mil·lenari d'aquestes pedres i de l'esperit que les ha acotxat al llarg dels segles.

El calendari de l'oferta de les trenta-dues activitats ja va arrencar a finals del 2019 i durarà fins al mes de desembre d'aquest 2020: conferències sobre la història i els atzars del temple i de l'evolució religiosa de la ciutat, exposicions de fotografies antigues i modernes i de documentació diversa, visites guiades a la nau i al campanar, un calendari fotogràfic de les gàrgoles de l'edifici, l'estrena de la sardana «Pedres mil·lenàries», projecció i comentaris de pel·lícules... tot per festejar l'històric temple, avui presidit pel rector i arxipreste mossèn Miquel Àngel Ferrés.

>> Mossèn Miquel Àngel Ferrés amb el cartell commemoratiu. (Autoria: JOSEP M. DACOSTA)

Any Pallach | Nascut fa cent anys, quan és evocat dues qüestions són plantejades indefugiblement: com hauria anat la política catalana si no s'hagués mort i què hauria dit, fet, etc., el figuerenc davant la sorpresa independentista. Les respostes invariablement solen ser: la primera, que el llistó polític català hauria millorat i, la segona, que Pallach hauria entomat la desafecció d'Espanya amb moltes prevencions. Marxista-leninista, socialista i finalment socialdemòcrata, de jove va escapar-se de la presó de Figueres i de gran va ser acusat de ser maçó i agent de la CIA (dels EUA, i pensant en Catalunya, n'admirava el confederalisme). I, com recorda el seu alumne Antoni Puigverd, va ser un gran pedagog, dels de referència.

Imatge de Montgó | La tempesta que el gener passat va afectar el país va ser anomenada Gloria. Perquè a Europa, després dels texans, la *coca-cola* i l'anglès, també s'ha adoptat la moda de posar nom als temporals. La part «del sud» els posa noms espanyols, francesos i portuguesos (catalans no) d'una llista preestablerta. I l'Europa «del nord» (Regne Unit, Irlanda i Holanda) els bateja a partir d'una altra nòmina. Guanya qui arriba primer al registre meteorològic. Quines coses... Però el que volíem dir és que les extraordinàries imatges del mar batent el penya-segat exterior de punta Montgó de l'Escala, amb les onades coronant les cases més altes, quedaran per a la galeria més selecta de la comarca i de la climatologia en general.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Homenatge als deportats | Palamós s'ha sumat al conjunt de municipis de Catalunya que han projectat (i molts ja han dut a terme) la instal·lació de plaques o llambordes en record dels veïns que van ser deportats als camps de concentració nazis durant la Segona Guerra Mundial. L'Ajuntament de Palafrugell ja ho havia decidit uns mesos enrere, i altres consistoris del Baix Empordà es plantegen fer el mateix més endavant. La instal·lació de

llambordes (es col·loquen davant dels domicilis o els llocs de treball dels homenatjats, amb les dades principals gravades) s'emmarca en el projecte «Stolpersteine», iniciat l'any 1992 a Alemanya. Són petits monuments creats per l'artista alemany Gunter Demnig en memòria de les víctimes del nazisme, i n'hi ha arreu del món. És un petit gest que segurament passarà desapercebut a molts ciutadans i ciutadanes, però que representa la voluntat ferma d'una bona part de la societat de continuar recordant les víctimes de l'horror nazi i no deixar que aquest important episodi de la història caigui en l'oblit. Segons un estudi del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat, de la Universitat Pompeu Fabra i de l'entitat Amical de Mauthausen, hi va haver 8.964 deportats republicans als camps nazis. La majoria van morir a causa de les dures condicions de vida als camps, exhausts pels treballs forçats, afectats per malalties o torturats i assassinats pel règim hitleria.

El «nou» Centre Fraternal | El Centre Fraternal de Palafrugell presideix, des de 1889, l'emblemàtica plaça Nova de la vila. El centre va ser creat el 1887, però dos anys més tard es va instal·lar definitivament a l'edifici actual, ocupat amb anterioritat pel concorregut Cafè Orient i el Casino L'Aliança. Al llarg del temps, ha estat remodelat en diferents ocasions, i els responsables de l'entitat gestora han decidit que ja «toca» actualitzar-lo un altre cop. Així, l'edifici s'ha sotmès a una remodelació intensa, sobretot la part del bar, el qual, des de la seva creació, ha estat testimoni de tertúlies històriques i memorables, i ha vist passar treballadors del suro, jornalers, comerciants, paletes, ferrers, jubilats, literats, etc. Sempre ha estat obert a tothom, a diferència del veí Cercle Mercantil, creat el 1904 i freqüentat per les classes benestants (ara ja no funciona com a casino). Josep Pla qualificava les tertúlies del Fraternal d'«importants i nombroses, d'inspiració permanentment progressista», i observava que tenien l'encant de «contenir persones que, per anar-hi, havien renyit amb la dona o amb la família». La remodelació del centre s'ha iniciat pel bar, però la junta del Fraternal no descarta continuar, més endavant, amb l'adequació i millora de la sala